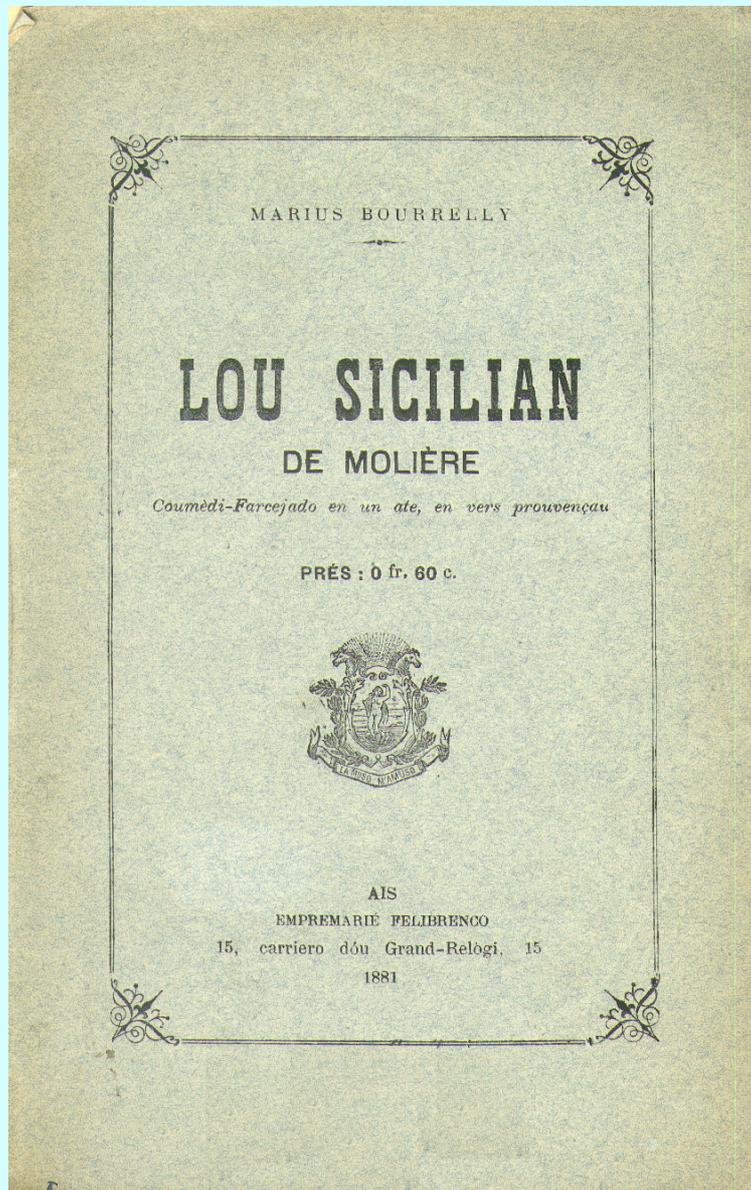

MARIUS BOURRELLY

LOU SICILIAN

(de Molière)

COUMÈDI FARCEJADO EN UN ATE

En vers prouvençau

AIS

EMPREMARIÉ FELIBRENCO
15, Carriero dóu Grand-Relògi, 15

1881

DISTRIBUCIEN DE LA PÈÇO

Mèste PIARRE, di lou Sicilian.
PETOURO, pinto-mounino.
CACAMBÒ, soun coumpaire.
CHIC HOURLO, nèço de mèste Piarre.
CASCARELETO, jouino fiho.
Lou Coumissàri.
L'Ourfeoun.
Tambourinaire.
Masarguen e Masarguino.

A Masargo, pròchi Marsiho, en 1873

Uno plaço publico, emé d'aubre. A man senèco, l'oustau de Mèste Piarre, em' un bescaume au proumié. Au founs, lei couelo de Marsiho-à-vèire. — Es nuè.

SCENO I

CACAMBÒ
à la cantounado.

Aplantas-vous aqui, lei coulègo dóu cur,
E fagués ges de bru... Cresi que manco un Turc!
Tout aro vous dirai, s'un cop sian à la cargo,
Sus que pèd dèu parti l'Ourfeoun de Masargo.

(Descende sus la plaço en chaspant)

Es negre coum' un four.... La luno dins lou cèu
A pòu de rescountra soun ome, lou soulèu,
E si tèn escoundudo. Es ansin qu'à tout àgi
Vias marit e mouiè faire marri meinàgi,
E, ço que vous va provo es, qu'en se rescountran,
Se chaupinon; d'aqui leis esclùssi se fan.

(Regardo vers lei couelo dóu founs)

La Tèsto-dóu-Puget se vès pas; leis estello
De boueno ouro, este sero, an plega lei parpello

E quand Marsiho-à-vèire es tant negre, amoudaut,
A Masargo dèurien atuva lei fanau.
Au mens, riscarias pas de vous roumpre la tèsto;
Mai pèr lei calegnaire es jamai nué de rèsto,
E vous cresesias pas qu'en parlant d'amourous
Va diguèssi pèr iéu. Nàni! paure de vous!
Es moun sòci que l'es, lou coulègo Petouro...
De matin me disiè: Pèr aqui vers vounje ouro
Vo mièjo-nuè, se voues, acampo, Cacambò,
Lei coulego dóu cur; pàrti pèr lou Cabot
E te laissi lou suèn, fin qu'à ma retirado,
De tout ourganisa pèr uno serenado
A ma bello! — Aco 's di!... Petouro, vous dirai
Es pintre e vous fau pas figura qu'es un ai.
A visto d'uei, pamens, vous pago pas de mino,
En lou vesènt vous dias: Es un pinto-mounino!
Ansin l'an bateja dins aqueste país.
Mai, pecaire! l'amour la pesca dins sei tis.
Mestre Piarre, un catau, dei gava dóu vilàgi
Que comto pèr lou mens, seissanto-cinq an d'agi,
A soun tour couneissu que pèr lou Sicilian!
Escai-noum que li vèn, dison, de seis ancian
Qu'an poussa de racino au fonns de la Sicilo,
Elci viéu retira 'me sa nèço Cecilo.
Dins la Prouvènço es l'us, en cade vilajoun
De jamai dire ei gènt soun veritable noum
E se demandavias Cecilo, lèu, pèr bourlo
Eici vous respoundrien: Demandas-nous Chichourlo!...
Chichourlo es dins sei vint; poulido coumo un sòu
Lou vièi, quand partira, li laissara sei sòu.
Petouro es coumo iéu, sènso piè ni denàri;
Es toujours espèia, lou paure! coumo un gârri.
Mai agrado à la fiho e vèsi pas pèrqué
Nous agradariè pas, farian lei menequet...

(Petouro arribo dóu founs en tengudo de pintre un pau estraio-braso).

SCENO II

CACAMBÒ, PETOURO

PETOURO

au founs

Cacambò?

CACAMBÒ
se revirant

Mi vaqui!

PETOURO
lou rejournènt

Siés un ome, anèn.

CACAMBÒ

Quouro

Ai manca de paraulo à meis ami, Petouro?
Èro di mièjo-nuè; an pancaro souna
E li a deja long-tèms...

PETOURO

Lei coulègo an douna?

CACAMBÒ

Fin que d'un soun aqui

PETOURO

Lei bràvei cambarado!

CACAMBÒ

Tout es bèn ajença pèr uno serenado,
Avèn lei tambourin...

PETOURO

E degun vous a vist?

CACAMBÒ

Li a ren que lei machouéto aro, fouèro sei nis
E quauquei gat perdu, pèr orto à la carriero.
Qu es que s'asardarié dins aquelo sourniero?
Siéu segur qu'a dous pas veirias pa 'n elefant
E fau que siegue tu pèr faire ço que fan.

PETOURO

Vendra 'n jour, Cacambò, que ni n'en tendrai comte.

CACAMBÒ

S'un cop siès marida, pas vrai? Es pa 'n conte?
La pichouno ti vòu, mai lou vièi?

PETOURO

Lou capoun!
Dins lei rodo toujours nous a mes de bastoun
E pèr lei derraba sara pa'n pesca borni.

CACAMBÒ

S'eri coumo lei buòu ti diriéu lèu, l'encorni
E s'en desbarassan.

PETOURO

Ai trouba lou mouïen
Crèsi de li arriba.

CACAMBÒ

Sara pas tròu couïen?

PETOURO

li passo lou bras autour dóu couel

Noun! Se la raubavian!... Que n'en diès?

CACAMBÒ

Flèu de Dàvi!
Li a long-tèms qu'es trouba. Tout escas li pen, sàvi,
Mai ti n'auriéu rèn di.

PETOURO

E pèr que te taisa?

CACAMBÒ

Quand la fiho va vòu li a rèn de pus aisa.

PETOURO

Dóu tèms que jugaran eici la Serenado
Escali lou bescaume...

CACAMBÒ

Fau pas èstre sourcié pèr acò. E la vaqui raubado

PETOURO

Aro, lou vièi gusas. Lou tenèn

CACAMBÒ

Mai perdèn pa 'n moumen.

(A la cantounado)

Avanças, l'Ourfeoun e lei Tambourinaire:
Avén fa 'n saut sus l'erbo e sian à noueste afaire.

(L'Ourfeoun e lei Tambourinaire arribon à la chut-chut e se plaçon davans l'oustau de Mesté Piarre.)

Piano, pianissimo... faguès pas d'estrambord,
Lei coulego dóu cur... e metès-vous d'acord.

(La musico coumenço daise-daise e va en augmentant.)

SCENO III

LEI MEME OURFEOUN E TAMBOURINAIRE

Serenado
Èr de Magali

PETOURO

Souto la nuè que t'enmantèlo,
La luno en escoundènt sei rai,
Te durbe lou camin, ma bello
Que meno au païs dei pantai

CUR

O nuè poulido que noun sai,
Nué sènso estello

Desplègo-ti lèu dins l'espai
Encaro mai.

PETOURO

Anèn, ma bello! fai ti vèire,
A l'oumbrun souerte de tei las
Car ta visto, va-ti pouès crèire
Nous adura joio e soulas,

CUR

O bel angi! se veniés pas
Deman, Sant Pèire,
A toutei durbiriè dóu coup
Soun pourtissòu.

(Chichourlo, enmantelado, parèis sus lou bescaume.)

SCENO IV

LEI MEME, CHICHOURLLO

CHICHOURLLO,
sus lou bescaume

Calegnaire, siéu embarrado
Dins ma tourre, souto nòu clau;
Vène! S'un cop m'as deliéurado
Auras deliéura toun esclau.

CUR

O ma bello! s'eilamoundaut
Siès engabiado,
volo, volo, coumo, un aucèu
Souto lou cèu.

(Petouro que vèn d'escala sus lou bescaume, es à soun caire.)

CHICHOURLLO

Dins mei tourihoun à merlèto
Un rai de luno vèn d'intra...
Es éu!... Aro siéu plus soulèto;
Es éu que vèn me deliéura.

CUR

O bel angi! trelusira
Mai l'estellèto
Que te proumetié de béu jour
Souto l'amour,

*Petouro e Chichourlo, intron. An atuva de pegoun e l'Ourfeoun e lei Tambourinaire
s'en van en jugant e cantant.*

SCENO V

PETOURO, MÈSTE PIARRE, CACAMBÒ

MÈSTE PIARRE

sourtis de l'oustau en bounet de nuè, plega dins sa roupo, uno vieio espaso à la man.

Mi sèmblo qu'ai aussi juga souto moun èstro
Un èr de quaucaren, en musico campèstro;
Que sariè tout eiço? Quauque falibustié
Viendrie-ti roudeja prèchi lou galinié
Pèr mi faire peta ma poulido pouleto?...
Mèste Piarre a pourta, dins soun tèms, l'espaletto;
La ligouso à la man crègne pas l'enemi.

PETOURO

d'aise; sus lou bescaume

Cacambò!

CACAMBÒ

s'avançant

Mounte siès?

PETOURO

se clinant

Eicito! Escouto-mi:

An pas durbi la pouerto?

CACAMBÒ

sus la pouerto

Es encaro badièro!

PETOURO

d'aise.

Me mesfisi dóu vièi, dèu èstre à la carrièro.

CACAMBÒ.

Dariéu dès pié que mi toumbèsse entre lei man...

Ai! coumo dansariès, paure caramantran!

Toun nas vendriè coumo uno figo barnissòto....

Vous arisquès pancaro, alor, 'me la pichòto.

Vau vèire se lou chin rodo fouèro l'oustàu.

(Dóu tèms que cèrco d'un caire, Mestè Piarre viro de l'autre, escouto e s'aplanto sus la pouerto. Cacambò vèn mai souto lou bescaume).

MÈSTE PIARRE

sus la pouerto.

Rèn bruco pèr aqui, ni d'amount, ni d'avàu.

CACAMBÒ

fouert

Anèn, viro d'atout.

MÈSTE PIARRE

li mando un paume.

Noun! cresi qu'es de pico!

CACAMBÒ

li toumbo dessus à còup de poung

De carrèu!

MÈSTE PIARRE

si debatènt.

Au secours!... Chiscou, Tòni, Menico,
Venès lèu; m'adurrès meis armo, moun fusiéu,
Mei pistoulet d'arçoun; que lou tuègui.

CACAMBÒ

la pouerto au nas.

Judiéu!

(Mestè Piarre sarro la pouerto sus èu.)

SCENO VI

PETOURO, CACAMBÒ

PETOURO

descènde dóu bescaume

N'en siéu plus, dóu moumen que juègo emé lei armo.
Ai pas pòu dóu vièi gus, mai crègni lei gendarmo.

(En sautant toumbo sus Cacambò e tóutei dous s'alongon au sòu.)

CACAMBÒ

au sòu

Parterro! Que bihet!

PETOURO

se redreissant

Ti lou siès pas maca?

CACAMBÒ

sus pèd

Crèsi qu'aquesto nuè noueste còup es manca.

PETOURO

s'aflatant de l'oustau (1)

Au moumen de ruissi... Aquélo es un paufouerto

CACAMBÒ

Ti vaguès pas freta contro d'aquélo pouerto;
Sariè pas tu qu'alor fariès lou còup de man,

PETOURO

regardant lou bescaume

Coumo la prevèni que revèndren deman?

CACAMBÒ

Va devinara proun, vai. Sus d'aquéu chapitre
Quand l'ome tèn l'argènt, la frèmo tèn lei titre.

PETOURO

Tant de pèno pèr rèn...

CACAMBÒ

Nous arribara mai.

Li a quaquèu que fa rèn que si troumpo jamai,
Es pas bouen jugadou l'ome que toujours gagno
E souvènt dins lei det vous peton lei castagno.

PETOURO

escoutant

Crèsi qu'ausi de bru.

CACAMBÒ

s'enanant

Pèr lou còup, adiéussias?

Vène, si la croumpèn.

(1) Cacambò, Petouro.

PETOURO

lou sieguèt

Nous agantara pas.

(A pèno soun parti, que mestè Piarre e Chichourlo parèisson sus la pouerto. Lou jour espincho.)

SCENO VII

CHICOURLO, MÈSTE PIARRE

CHICOURLO

de marrido imour.

Sabi pas ço qu'avès de vous leva tant d'ouro
Pèr veni mi parla d'aquèu moussu Petouro;
L'aubo a pèno pounchejo e mi destrassounas
Pèr mi ficha soun noum, coumo acò, sus lou nas?

MÈSTE PIARRE

Ma nèço, sabès pas ço que dins l'èr se passo?

CHICOURLO

Lou mouièn de sachè quaucarèn.....

MÈSTE PIARRE

Sus la plaço
As pa'usi dins la nuè, canta, batre lei gènt?

CHICOURLO

Pantaiàvi, bessai... Cresiéu qu'èro lou vent

MÈSTE PIARRE

Mai lou vent juègo pas de tant bello musico.

CHICOURLO

Arribo quauquei còup, quouro à moun èstro pico,

En venènt de la mar e siblant dins lei pin
Que canto de cansoun e juego d'er ansin.

MÈSTE PIARRE

Adounc l'auriès ausido, aquelo serenado?

CHICOURLO

L'ai presso, vous disiéu, pèr uno mistralado.

MÈSTE PIARRE

Crèsi qu'èro pèr tu.

CHICHOURLLO

Qu'es brave, aquèu mistrau!

MÈSTE PIARRE

Aro a chanja de noum, li dien Petouro.

CHICHOURLLO

Au ràu?

MÈSTE PIARRE

E li preniès plèsi, mi parèis.....

CHICHOURLLO

L'escoutàvi;

Souleto, dins lou liè coumo me delegavi...

MÈSTE PIARRE

E bèn, iéu mi siéu fa vint pouè de marri sang.

Eri jalous...

CHICHOURLLO

Dóu vènt?.... alor, aro li sian!

Mancavo plus qu'acò.

MÈSTE PIARRE

Vai, siés panca proun fino

E mi li faras tounba dins la toupino....

O, siéu jalous de tout e va sarai toujours

De teis uei, de toun couer, emai de toun amour.

CHICHOURLLO

Asso! li pensas plus, moun oncle?

MÈSTE PIARRE

Si, pichoto!

Li ai jamai tant pensa.

CHICHOURLLO

Virarias la calòto?

Crèsi que sias timbra.

MÈSTE PIARRE

Chichourlo, escouto un pau.

Ço qu'aici ti vau dire.

CHICHOURLLO (1)

E perdès pas la clau.

MÈSTE PIARRE

Sabes qu'avans sa mouert, Tistoun, qu'èro toun paire
Mi diguè coumo aco: As gès d'enfant, moun fraire,
E siés lou pus urous; as de bèn au soulèu
E de peiro plantado....

CHICHOURLLO

Eu n'en avié, perèu.

MÈSTE PIARRE

As jamai couneissu l'amour de la famiho
Estèn pas marida, ti counfli ma fiho.
Dèves n'en prendre suén coumo s'èro la tiéu....

CHICHOURLLO

Mai parlas pas dóu bèn qu'avié e qu'aro es miéu.

MÈSTE PIARRE

Tout aro li vendrèn. Adounc, t'ai assoustado,
T'ai fa fautó de rèn, as agu ta becado;
Courrès dins tei vint an...

CHICHOURLLO

Leis aurai ei rifouert

MÈSTE PIARRE

E ti vèni semoundre e ma man e moun couer,

CHICHOURLLO

Anas-mai coumènça?

MÈSTE PIARRE

Pèr fin que ma fourtuno
Vague pa 'n trente sieis e reste touto à-n-uno.

(1) Mestè Piarre, Chichourlo.

CHICHOURLLO

Mai sias vièi coumo un banc; vouli pas pourta dòu
De moun ome, tant lèu.

MÈSTE PIARRE

Ti revèn quauquei sòu;
Dei tiéu emé dei miéu, s'un cop fèn l'acampàgi
Veiras que lou mouloun boufigara. Siés d'àgi
Aro, a ti marida.... emé iéu.

CHICHOURLLO

Emé vous?

Ah! pèsqui pas!

MÈSTE PIARRE

Pèrque?

CHICHOURLLO

Pèr ço que sias jalous!

E qu'avès seissanto an.

MÈSTE PIARRE

Mi tèni bèn ei branco.

CHICHOURLLO

Vouèstre bouès es arna.

MÈSTE PIARRE

Remarco se mi manco

Quaucarèn.

CHICHOULO

Sias moun ounce.

MÈSTE PIARRE

Acò li fa plus rèn

E nous maridaran, fadado, emé d'argènt,
Maivouli que decun casse subre mei terro.
Sènso acò, dins l'oustau intrariè la galèro.

CHICHOURLLO.

Passariéu, emé vous, uno vido de chin.

MÈSTE PIARRE.

Uno fès marida...

CHICHOURLLO.

Bèn mai sarias rampin:

Uno frèmo jamai dèu ana pèr carrièro
Soulèto, me dirias.

MÈSTE PIARRE.

Es d'aquelo manièro

Que l'entendi. Madamo aura de serviciau
Que l'acoumpagnaran en fouèro de l'oustau;
Lou matin, au marca menara sa gavouèto,
Pèr pourta lou panié.

CHICHOURLLO.

Quauco vièio machouèto

Qu'en venent emé iéu faire lei coumissien
En caminant darriè vous servira d'espion.
Se pèrtes lou dimenche, anant en proumenado:
Que lei gent digon pas que siés uno esglariado,
Camino à pichot pas, me dirès, nas en l'er
A jamai, dins l'oustau, fa qu'un marri ouvert.

MÈSTE PIARRE.

Acò si dis toujours à-n-uno dameisello.

CHICHOURLLO.

E quouro lei tenès n'en passon de crudèlo.

MÈSTE PIARRE.

Uno frèmo dèu saupre atira lou respet

CHICHOURLLO.

Mai la fau pas mena toujours la couerdo au ped.
Uno fés maridado...

MÈSTE PIARRE

E bèn faras ren aurre.

CHICHOURLLO

Tant vou se faire, alor, pichoto sur dei paure.

MÈSTE PIARRE

Ma nèço, sus d'acò faras tei refllessien,
Li siéu bèn decida. Que siegue plus questien
De tout aquelei di que t'an mès dins la tèsto
E fau que dins vue jour la cauvo sigue lèsto.

CHICHOURLLO

Vue jour!.... e perque pas deman, pei que li sias?

MÈSTE PIARRE

em' autourita

Se mi fasié plesi...

CHICHOURLLO

en se trufant.

Vrai!.... tant va farias?

MÈSTE PIARRE

en iro; ausso la man.

O, va fariéu... Tout aro...

CHICHOURLLO

emé sang-fre.

Acò vous prèssò fouëço?

S'esperaviás, au mens, l'en-de-man de la nouèço.

Quand sarés marida, s'aves de fantasié

Ansin, lei passariés emé vouesto mouié.

MÈSTE PIARRE, d'un èr amistadous

Cecilo, escuso-mi, siéu viéu, e t'ai fa peno;

Es lou sang Sicilian que courre dins mei veno.

(Cacambò, vesti en Calabrès, un long bastoun sus l'espalo aribo dóu founs.)

SCENO VIII

MÈSTE PIARRE, CACAMBÒ, CHICHOURLLO

CACAMBÒ

saludant

Signor!...

MÈSTE PIARRE, *bruscamen.*

Qu'es que mi vouès?

CACAMBÒ,

Siète Sicilian?

MÈSTE PIARRE

La Sicilo es lou brès de tóuti meis ancian,

Mai iéu siéu Prouvençau,

CACAMBÒ

Io 'state Calabrèse,

MÈSTE PIARRE

Cosa venète fare in aquèsto paèse?

CACAMBÒ
lou capèu à la man.

Signor!....

MÈSTE PIARRE
li virant l'esquino,

Noun! dare niente,

CACAMBÒ
emé fierta.

Io non tendo la man
E fate pas cosi mestiere de mandiant,

MÈSTE PIARRE

E que mestière, alor?

CACAMBÒ

Fate ballar lis orsi,

MÈSTE PIARRE

Lis orsi? povèro!

CACAMBÒ
en despart,

Es ansin que l'amòrci
Faudra ben qu'à la fin escupe au bassinet.

(Daise à Chichourlo, en li passant davans.)

Petouro es dins la pèu d'un ours,

CHICHOULO
estounado

Oi!

MÈSTE PIARRE
se ravisant

Domine.....

CACAMBÒ

Que volete, signor?

MÈSTE PIARRE

Fai nous veire, tei bèsti
Es pèr faire amusa Chichourlo, que t'arrèsti.

CACAMBÒ
remounto la scèno en fasènt
vira soun bastoun e soueno seis ours.

Andare!... salutate el signor Sicilian.

(Leis ours arribon segui dei Masarguen e Masarguino, L'Ourquestro juego la sourdino la ritournello de la « Polka des Ours, de Marx.)

SCENO IX

Lei meme, **PETOURO**, en ours;
MASARGUEN e **MASARGUINO** (1).

CHICHOURLLO, vesènt leis ours saluda.

Moun ouncle, troubas pas que pèr d'ours, soun galant?

CACAMBÒ
à l'ours Petouro

Voi, fate un baciare en questa picoulino.

MÈSTE PIARRE
esfraia

Nani!... va vouli pas.

CHICHOURLLO
lou caessant

Vès, coumo à la pèu fino.

MÈSTE PIARRE

emé pòu

Daise, que ti mourdra.

CHICHOURLLO

embrassant l'ours

Moun oncle, rìsqui rèn;
Uno fés marida, vous embrassarai bèn.
Regardas, qu'es poulit!

MÈSTE PIARRE

estouna

Coumo aquel ours li agrado...

(1) Mèste Piarre, Cacambò, Chichourlo, Pétouro.

(à Cacambò)

Li fara gès de mau?

CACAMBÒ

lou rassurant

No, punto.

MÈSTE PIARRE

em' esfrai

Cambarado.

N'en respoundès?... Moun Diéu!

CHICHOURLLO

en riant

Qu'avès, pèr tant crida?

MÈSTE PIARRE.

Entre lei bras d'un ours!...

CHICHOURLLO

Voulès vous marida

Emé iéu...

(*Leis ours renon tóuteis au còup*)

CACAMBÒ
lou bastoun en l'er

Pèr Dio santo!

CHICHOURLLO,

Avans d'esse en meinàgi
Vouli saupre, deis ours, leis us e lou lengàgi

MÈSTE PIARRE
en despart

Crèsi qu'acò li vèn... fau pas tròu dire enca.

CACAMBÒ

Endiamo mousicante... un are de polka.

(Leis ours prenon cadun uno Masarguino pèr dansa. Chichourlo prèn Petouro e danson touteis ensèn la polka deis Ours. — Après la danso, Cacambò fa lou tour de la soucieta pèr acampa de sòu e arribo à Mèste Piarre).

CACAMBÒ

E finita la coumedia!.. El pagamente?
Finite anche pèr voi spavento del tourmente.

MÈSTE PIARRE

O, mi siéu esfraia pèr èlo, mai d'un còup;
Es egau, siéu content de teis ours; vaqui 'n sòu!

CACAMBÒ

Oun soldi!...

(Leis ours renon mai).

MÈSTE PIARRE

Si fa tard, Chichourlo: vaqui l'ouro
De veni t'enmasca

CHICHOURLLO
en despart

En ours. Coumo es poulit, Petouro,

MÈSTE PIARRE

Va sables bèn qu'es au jour d'uei, qu'anan
Nous faire pinturla.

CHICHOURLLO

Nous pinturlejaran?

MÈSTE PIARRE

Toui dous; s'anan vesti segound la modo anciano,
Dei rèire dóu païs, iéu, à la Siciliano;
Per faire ressourti tei gràci, ta bèuta
Tu, sous lei vestimen que me siéu fa presta:
Raubo courto, courset de velous e mantiho
Saras d'Andalousié, la pu bello dei fiho.

*(Mèste Piarre e Chichourlo intron dins l'oustau. Leis ours se soun enana emé leis autrei
gent. Cacambò e Petouro descendon la scèno).*

SCENO X

PETOURO, en ours, **CACAMBÒ**

CACAMBÒ

Bèn, l'as ausi, Petouro, aquéu vièi carnavas?

PETOURO

sa tèsto d'ours à la man.

Voulié faire tumba Chichourlo dins sei las,
Mi va tout racounta; mai s'engano, pecaire!
Dins aqueste moumen es questien de se faire
Tira sei dous retra; fau lèu coupa camin
A-n-acò 's tant aisa que de va dire. Es fin.
Mai li jogan lou tour. Sables qu'ai fa de tèsto?
Aqelo de Chichourlo es mai dei tres quart lèsto;
Au moumen de parti de sa cauno, arriban
Emé ço que nous fau, nouesto tèlo à la man
Coumo se venian prendre eici de pount de visto.

CACAMBÒ

Pu lèu en amatour qu'en pintre, qu'en artisto,
Coumo dous bregatian que van, camin fasènt
Pèr valengo e pèr mount debita soun inguèn
Gratis e pro Deo!... Qu sa grano sameno
A prepaus, à la fin es paga de sa peno.

PETOURO

Arriban dóu Pounent, de l'Uba dóu Levant,
Lou païs nous agrado, à l'Adré s'aplantan.

CACAMBÒ

Coumo aquelei boumian que, sus une carreto,
E m'un ai raspinous, pu sé qu'uno brouqueto
Au proumiè luè vengu campon mounte li plai
E de long d'une ribo estacon lèu soun ai
Qu'à défaut de pan-blanc, panisso vo cardèlo,
Mastego en se lipant, d'erbo de regardelo
Dóu tems que lei pichot, lei bras revertegat
Fan lou tour deis oustau pèr peçuga lei gat.

PETOURO

Dins très coup de pincèu acabi ma pinturo,

CACAMBÒ

E lou vièi?

PETOURO

Cercarai quauco caricaturo

Per lou faire pita.

CACAMBÒ

Se pito, anara bèn.

PETOURO

Aquéu pito toujours quand li demandas rèn.

CACAMBÒ

Saligui de plesi d'aganta lou roudrigo
E lou countentamen me douno l'enterigo.

PETOURO

se mete sa tèsto.

Anèn lèu s'alesti e prendre ço que fau.

CACAMBÒ

lou meno pèr la couerdo.

Fato la reverènzo e troutare al casau.

(L'ours fa dous vo tres tour en dansant, emé lou bastoun, fa la cabriolo, saludo e s'envan. Musico sourdo).

SCENO XI

MÈSTE PIARRE

sourtènt de l'oustau.

Es richament vesti d'un flame vièsti Sicilian; lou meme que dins la pèço de Molière.

Coumo pèr s'alisca soun longo, lei femello!...
Anariè'ncaro mies que soun jamai proun bello.
L'evòri luse mèn qu'elèi, e lou courau
Es pas tant couloura, que davans lou mirau
Fan encaro dès tour e vint; soun jamai lèsto,
Se bouton un coufin de pèu subre la tèsto,
D'esplingo, de riban de toutei lei coulour:
Mais sembles coume acò la rèino deis amour;
Vène, Chichourlo, anen! — Ma guimpo es trou tesado;
Ma raubo fa de plé l'an pas proun empesado.
— Coumo aquelei soulié ti fan lou ped mignoun!
— Es de batèu, tenès, semblon de sabatoun.
— Mai ti sarres pas tant la taiho, pauro fiho!
— Eto! vau sembla la maire de la patrio
Per vous faire plesi. — Tendriés aqui dedins;
As la cambo deliado emé lou jarret prim.
— Se voulias que semblési à la grosso Mariano
Qu'à Marsiho avièn mès au mitan de la Plano?
— Noun! va bèn coumo acò!... Que de mot que gastas,
Partès jamai lou jour, em'èlei, qu'embastas...

(Descende sus lou bord de la rampo)

De matin, crésiéu pas qu'acò li counvenguèsse
De si marida'nsin e que li counsentèsse

Tant lèu coumo va fa... Tremoulavi de pòu...
Coumo un moulin à vent a vira tout d'un coup.
Si vès lou bout dóu nas; es fino, la pichoto.
Si sara dicho: Es vièi! agantarai la doto!...
E quand senton de que, sigue vièi vo jouvènt
Viron toujours dóu caire ounte li a mai d argent..

(Duerbe la pouerto de l'oustau e crido:)

Chichourlo, as pas fini?

CHICHOURLLO

en dedins

Si! mi fau lei friseto.

Pèr mies vinis agrada.

MÈSTE PIARRE

trespourta de joio

Ma bello Chichourleto!

Cresi que de la joio, aro, se l'a teniéu
Sarrado dins mei bras, ti la mousselariéu...
Per miés, vous agrada!...

(se reviro)

Qu'es mai? quauco vesito?

Noun! es un passagié, marchand de mouert-subito.

(Cacambò vesti en roumpe-assièto Espagnòu, arribo de la dèstro. Pourto un cavalet de pintre, uno bouito à coulour emé quauquei tèlo, pèr pinta).

SCENE XII

MÈSTE PIARRE, CACAMBÒ

CACAMBÒ

d'un èr decida,

Estar Españolas!

MÈSTE PIARRE

de meme,

E coma se llama!

CACAMBÒ
se descargant.

Fernando Tranco-Lard, infante de mama
E lou prouverbi dis: Dóu pèu vo de l'espalo...

MÈSTE PIARRE

Mounte anas pica de tèsto, emé vouesto escalo?

CACAMBÒ

Aco 's un cavalet pèr teni lei tablèu...
La bouito dei coulour, deis óutis, dei pincèu;
De telo pèr pinta.

MÈSTE PIARRE
en despart,

Es quauque pinto-pàti!

CACAMBÒ

Au païs dei palmié leis ai manjon lei dati!
Li sias jamai ana? Nous autre n'en venèn,

MÈSTE PIARRE

E que pintas ansin?

CACAMBÒ

Lei bèsti emé lei gènt.

Se voulès...

MÈSTE PIARRE

Quant prendrias pèr iéu e pèr... ma fiho,
Dins de cadre दौरa?

CACAMBÒ

Doues tèsto de famiho!
Mais se vouesto pichòto es tant laido que vous

Gastan pas coulour pèr acò.

MÈSTE PIARRE

Malurous!

Siéu segur que jamai, dins touti vouestei viàgi
Avés vist tant bèu mourre e tant pouli caràgi

CACAMBÒ

S'es poulido, tant mies! alor es difèrent,
Pagarés foueço mens.

MÈSTE PIARRE

Quand mi coustara?

CACAMBÒ

lou regardo un moumen,

Rèn!

MÈSTE PIARRE

Rèn? Es tròu bouèn marca; crèsi que voulès rire

CACAMBÒ

Mai pèr qu mi prenès?

MÈSTE PIARRE

Escoutas, es pèr dire;

La telo, lei coulour e lei cadre dóura,
Tout acò vòu d'argent.

CACAMBÒ

Un autre pagara,

Quauque vièi roussignóu... Sian galant pèr lei bello,
En Espagno.

MÈSTE PIARRE

en despart.

Va ben! li farai pinta qu'elo.

CACAMBÒ

escoutant.

Tenès, l'autre es eici... recounèissi soun pas,

MÈSTE PIARRE
regardant au founs.

Es mai un Espagnòu?

CACAMBÒ

Del Ramire el Barcas!

(Petouro arribo dóu founs, à dèstro. Es vesti en segnour Castihan, large capèu à plumo toumbanto, long mantèu, espaso e botto fin qu'ei ginous. — Camino à grand pas, la tèsto souto e s'aplanto tout d'un coup).

SCENO XIII

Lei meme, **PETOURO**
au mitan,

PETOURO
s'aplantant,

Hombra de los manos!

MÈSTE PIARRE
en despart,

Boudiéu! que laido facho,

PETOURO
lou saludant,

Senor caballero...

CACAMBÒ,

Padre de la mouchacho...

MÈSTE PIARRE,

Qu'anas pinturleja.

PETOURO
à Cacambò,

La nina del señor?..

CACAMBÒ,

Ma di qu'èro poulido.

MÈSTE PIARRE.

Es bello coumo l'or!

(Courre à la pouerto e crido:)

Chichourlo, vène leu; siés pancaro vestido?

(Chichourlo sourte de l'oustau en vesti d'Andalouso. S'avanço au mitan de la place e danso un pas Espagnòu en s'acoumpagnant dei castagneto.)

SCENO XIV

**MÈSTE PIARRE, CACAMBÒ,
CHICHOURLLO, PETOURO,**

CHICHOURLLO
s'avançant

Mi vaqui!

PETOURO
lei bras en l'er.

Caramba.

CACAMBÒ, espanta.

Dio santo!

MÈSTE PIARRE *dou tèms que danso.*

Es pas poulido?

PETOURO

l'embrassant,

*Per los santos d'España e los del Montsarrat
Non haber visto enca tant bello senora!*

MÈSTE PIARRE

vou l'empacha,

Boulas lou samena.

CACAMBÒ

lou retèn

Es la modo d'Espagno.

MÈSTE PIARRE

Diéu pas noun, mai eicito es pas toujours coucagno.

CACAMBÒ

Vouesto fiho saup ti barjaca l'espagnou,

MÈSTE PIARRE

Pèsqui pas vous!

CACAMBÒ

E bèn, alor de qu'avès pòu?

Si coumprendran jamai.

MÈSTE PIARRE

Coulègo! lei caresso

Dins touti lei païs, sigue reino o pastresso
Se coumprenon toujours. Es marida... l'infant?

CACAMBÒ,

Eto! vo doun li a gaire!.. A cinq o sièis enfant,
E sa fremo es jalouso...

MÈSTE PIARRE

Uno fiho dóu pople?

CACAMBÒ

D'uno famiho Turco; es de Coustantinople,
E de gènt coume fau. Soun pas tant riche qu'eu.

MÈSTE PIARRE

Es un gros matador?

CACAMBÒ

En Espagno!
A set o vue castèu..,

MÈSTE PIARRE

Aviéu pòu pèr Cecilo.

CACAMBÒ

Pecaire?
Es un tant bouen marit comme es un brave paire

PETOUR

fouert;

Fernando Tranco-Lard!

CACAMBÒ

ressautant

Don Ramire el Barcas!

PETOURO

Un sèti pèr la nina.

MÈSTE PIARRE

retenènt Cacambò

Esperas-mi d'abas:
Ai coumprès ço qu'a di; vau querre uno cadiero.

(Intro soulet dins l'oustau. Cacambò plaço lou cavalet, preparo la bouito dei coulour, plaço la télo que viro l'esquino au publi e alestis tout ço que fau pèr pinta.)

SCENO XV

**PETOURO, CHICHOURLLO,
CACAMBÒ, au d'aut.**

CACAMBÒ
sus la pouerto.

A pòu d'estre voula.

(Passo au founs)

PETOURO
descènde la scèno.

Tout es lèst de maniero
À lou faire toumba, lou vièi, dins lou panèu.
Cousentira de forço,

CHICHOURLLO

Ah! Petouro, moun bèu.
M'auras tira dóu ped uno famouso espino.

PETOURO

Petejara pas mau e nous fara la mino.

CACAMBÒ

N'autre farèn lou gat, se tout camino bèn.

PETOURO

Fau pas rata lou còup... Es eicito que vèn.

(Remounton la scèno. Mèste Piarre descènde emé de cadiero. Cacambò lei plaço e Petouro se preparo pèr pinta.)

SCENO XVI

**CHICHOURLLO, MÈSTE PIARRE, CACAMBÒ
E PETOURO, *au founs.***

MÈSTE PIARRE

Chichourlo, que bouènur! jour e nue, ta figuro
Sara davans meis uei e t'aurai en pinturo:
Ansin quand sourtiras restarai pas soulet.
Car saras davans iéu pendudo à la paret.

CHICHOURLLO

Poudi n'en dire autant e li fasiéu coumprendre
Lou plasé qu'a moun tour, ai de vous faire pendre
A moun caire.

MÈSTE PIARRE

A coumprès?

CHICHOURLLO

Ato! leis Espagnòu,
Quand li parlas ansin, va sesisson dóu còup,

(Petouro s'assèto davans lou cavalet, à dêstro e sus lou d'aut. Cacambò fa asseta Chichourlo sus la senèco. Mèste Piarre vèn s'asseta au d'abas, en souto de Petouro e Cacambò se tèn entre mitan.)

CACAMBÒ

fasènt asseta Chichourlo. (1)

A n'autre... Assetas-vous aquito.

(1) Chichourlo, Cacambò, Petouro, Mèste Piarre.

CHICHOURLLO, *daise.*

Lou charnigo.

A pas sentu lou lard.

MÈSTE PIARRE
li fa signe de pas parla.

Chut!

CHICHOURLLO

Mi fa de coutigo.

CACAMBÒ
li plaço la tèsto.

La tèsto coumo acò.

CHICHOURLLO
regardant Mèste Piarre.

A tè! s'es asseta,

MÈSTE PIARRE
assetà, li fa mai segne.

Chut!

CHICHOURLLO
en riant.

Lou rire mi prèn.

MÈSTE PIARRE
impaciènt.

Troun de l'er!... Aspeta!

CHICHOURLLO

Qu, iéu?... Crès! qu'ès éu!

PETOURO
tout en pintant.

O Sanctos de Castilla!

MÈSTE PIARRE

Quand sias enfant pamens.

PETOURO

Fernando, la resilla.

(Cacambò renjo la resiho de Chichourlo e vèn trouba mète Piarre.)

CACAMBÒ

Aro acò va soulet, boutas, li sarèn lèu,
Vous bastis uno tèsto en très coup de pincèu.

(Petouro vèn trouba Chichourlo, coumo se voulié li faire chanja de pousicien e si bouto à ginous davans d'elo; dins lou tèms Cabambò amuso Mète Piarre.)

CACAMBÒ (1).

Sias un ancian soudard, vous, que portas l'espaso?

(1) Chichourlo, Petouro, Cacambò, Mète Piarre.

MÈSTE PIARRE.

Coumandant de veissèu!

CACAMBÒ

Se quauque estraio-braso
Vous mandavo un gautas...

MÈSTE PIARRE
cercant de regarda.

Mai que fan toutei dous?

CACAMBÒ

Nous aremarco pas... Crèsi que sias jalous.

MÈSTE PIARRE
sus d'espino.

Perqui pas!... mai...

PETOURO, ei pèd de Chichourlo.

Cecilo! ansin, que siés poulido!
A tei ginous voudriéu passa touto ma vido...
Ves, ti buvi deis uei...

CHICHOURLLO

Petouro, t'àimi tant
Que pèr tu dounariéu moun amo, tout moun sang.
Se de nous separa, vuei moun ounce, assajavo,
Aimariéu mies mourì.

PETOURO

Risquès plus rè. S'aujavo
N'en veni fin qu'aqui, mi fariéu pu lèu tua
E mourìrian toui dous. Laisso mi lèu patua.

(Fa vejaire de renja lei viesti de Chichourlo, de mies la plaça e retourno prendre soun pincèu.) (1)

(1) Chichourlo, Cacambò, Petouro, Mèste Piarre.

MÈSTE PIARRE

bounbounejant.

Crèsi pas que de vuei acabe sa pinturo
Se li va d'aquéu pas

CACAMBÒ

lou rassurant.

A la man trou seguro
Pèr aco; se voulès, vous juègui trento sòu...
Li va douna subran, aro, lou radiè coup.
Pèr vous n'en revèni, parlen de moun afaire...

MÈSTE PIARRE

Lou tuariéu....

CACAMBÒ

Lou tuarias?

MÈSTE PIARRE

E mi coustariè gaire.

CACAMBÒ

Lou remèdi sariè pu marri que lou mau.

MÈSTE PIARRE

Un paume!... Mounte anas?

CACAMBÒ

qu'a tira sa ligouso dóu fourréu, la gangasso pèr si faire la man.

Lou chabi!... m'es egau.

PETOURO

*si drèisso, fa quauquei pas en arriere,
regardo soun tabléu et parèis satisfà.*

Trenco-Lard Fernando!

CACAMBÒ

estremant sa ligouso.

Don Barcas el Ramire!

PETOURO

Mirare la nina.

MÈSTE PIARRE

se dreissant.

Perque vòu que la mire?

CACAMBÒ

fa vèire la tèlo à Chichourlo.

Senora, mirouisté!

CHICHOURLLO

ravido.

Oih! dirias qu'es parlant.

MÈSTE PIARRE

s'avançant.

Mai es déjà fini?

CACAMBÒ

si viro vers éu e lou publi.

Remarcas-lou.

MÈSTE PIARRE

*espanta dreisso lei bras en l'er,
lou regardo un moumen e si pico din lei man.*

Frapant!

(Cascareleto, vestido en Turco, arribo e volo sus Petouro.)

SCENO XVII,

Lei meme, **CASCARELETO**, (1)

(1) Chichourlo, Cacambò, Mèste Piarre, Petouro, Cascarelèto.

CASCARELETO

intran, à destro.

Allah! Salamalec!... Courrière de femello,
Va mi pensàvi proun que li avié quauco bello
Souto juè!... L'as sentu de luèn, lou coutihoun...
Ti derràbi leis uei.

CACAMBÒ

Sa fremo!

MÈSTE PIARRE

Avias resoun

De dire, tout escas, qu'èro...

CACAMBÒ

Turco!

MÈSTE PIARRE

E jalouso.

CASCARELETO

Tè! ni n'en fourniran à moussu, d'Andalouso!...
Mi plantes a l'oustau, souleto, e leis enfant
Pèr mi faire enrabia, plouron, en l'esperant,
Senor, dins aquéu tèms courre la patenteino...
Pertout moute saras vendrai faire tinteino.

MÈSTE PIARRE

passo au mitan e lei separo. (1)

Es pas ço que cresès, bello Turco!

(1) Chichourlo, Cacambò, Petouro, Mèste Piarre, Cascareleto.

PETOURO

enrabria.

Senor!..

Trenco-Lard, ouna spada, e io treficare el cor.

CHICHOURLLO

fa l'esfraiado.

Qu'espèctacle, moun Diéu!

PETOURO

boundant coumo un cabrit.

Vergognare del sorta...

CACAMBÒ

lou retenent.

Don Ramire el Barcas!...

PETOURO

l'espaso à la man.

No! io la vole morta!

MÈSTE PIARRE

Au mens la tuegués pas davans nautre.

(À Chichourlo)

A l'oustau

Estremo-la, Chichourlo e douno un tour de clau.

(Chichourlo va prendre Cascareleto pèr la man e courron s'escoundre dins l'oustau de Mèste Piarre).

SCENO XVIII

MÈSTE MARRE, PETOURO, CACAMBÒ

MÈSTE PIARRE

tenènt Petouro pèr la man.

Senor Don Ramire el Barcas, dins vouesto Espagno,
Sias pas fre de coulas, avès jamai la cagno
Quand fau faire en quaucun passa lou goust dóu pan;
Mai en Franço, moun bèu, si fan calma lou sang
Car vous lou calmarien se fasia la bugado
De sarci, coumo acò, lei gent emé la *spado*!
Va farias gaire long. Avèn eici, de lei
Que fan paga pu car la sausso que lou peis
E riscarias lou toun pèr pesca la sardino.
Va sabès, que li a ges de roso sènso espino!...
L'ome coumo la fremo, an cadun sei default
E n'en counvendres lèu, se resounas un pau...
Vous, sias viéu coumo l'er, mai elo es amourouso;
Se vous aimavo pas sarié pas tant jalouso.
La voules castiga, la metre à la resoun?
Autant vaudrié fouita la mar em'un bastoun!
Acò si garis pas e si pòu pas rejougne.
La fremo es un oursin que de tout caire pougne...
Es pas sa fauto, anen, se l'an bastido ansin.
Adounc fau que cadun mete d'aigo à soun vin,
Veirès que coumo acò la pas sara lèu facho.

CACAMBÒ
à Petouro

Degun ti levarié tant bèn lei cataracho.

MÈSTE PIARRE

Li counsentès, viguen?...

PETOURO
li douno la man.

Mui amigo, tocar.

CACAMBÒ

Aquèu saup adouba, vèsi, leis espinar.

MÈSTE PIARRE
countènt. Intro 'cò d'èu.

La vau querre.

SCENE XIX

PETOURO, CACAMBÒ.

CACAMBÒ

Li buéu pas mau à la cougourdo.
Li farian avala lei pu grossei balourdo,
Aro que sian en trin, a-n-aquèu viei capoun.
Leis an tóuti coupa sus lou meme patroun.

PETOURO

As bèn tout ço que fau, la plumo, l'escritòri?

CACAMBÒ

O! lou papiè marca fara tripet-pelòri!

(Mèste Marre parèis sus la pouerto.)

SCENO XX

**CHICHOURLLO, MÈSTE PIARRE,
PETOURO, CACAMBÒ.**

MÈSTE PIARRE

de reviroun.

Anèn, aguès pas pòu... Quand vous diéu de veni,
Lou fuè s'es amoussa e l'auristre es fini.

(Prèn Chichourlo pèr la man, qu'es tapado d'un velet).

Coumo tremoulo enca, la pauro pichounèto...

(Prèn la man de Chichourlo que mète dins aquèlo de Petouro). (1)

Sa man dins vouesto man... fasès-vous'no babèto,

(Petouro prèn Chichourlo dins sei bras e l'embrasso.)

A la bouèno ouro, au mènes.

(1) Mesté Piarre, Chichourlo, Petouro, Cacambò.

CACAMBÒ

Sèmbelon dous amoureux.

MÈSTE PIARRE

si frèto lei man de plesi.

Lei vaqui repatia, crèsi.

CACAMBÒ

Bouenadi vous.

MÈSTE PIARRE, à Petouro.

Mi proumetès de viéure, aro, sènsò garouio
De plus vous disputa, ni faire lei bardouio,
De vous aimà tóuì dous fin qu'à l'adouracien?

(Petouro e Chichourlo li fan segne emé la tèsto, que counsènton en tout. Se clinon davans d'èu e lei benis.)

N, i, ni, es fini!

CACAMBÒ

An sa benédicien!

(Prèn Mèste Piarre pèr la man, l'adus au d'abas e la scèno, emé mistèri e li dis, emé finesso:) (2)

(2) Petouro, Chichourlo, Mesté Piarre, Cacambò.

Escoutas un moument... Counèissi lou coulègo,
Lou fais li pèso lèu e quand enrègo, enrègo!
A la tèsto toujours tròu prochi dóu capéu,
Sa chaminèio er courto, e pèr elo e pèr èu,
Crèsi que farian ben de brida lou coumpaire.
Ai aquito, un papiè qu'eilà veni de faire;
Es un engajamen, un countrat, ount toui dous
S'engajon de s'aima sènso faire d'espousc,
De vièure bèn d'acord, car, crègni que s'encalou,
E mounte papiè soun sabès que barbo calon!...
Lei fèn signa toui dous pèr lei teni rejoun;
Vous e iéu signaren coumo lei testimoun.
Pensi que vous farès pas tròu tira l'estafo...
Acòto engajo en rèn...

(Li pourje un papiè, uno plumo e Mèste Piarre signo sus soun esquino.)

MÈSTE PIARRE

signant

Vaqui ma patarafo!

(Si clino à soun tour, Cacambò signo perèu sus soun esquino, Petouro e Chichourlo vènon signa après èu.)

CACAMBÒ.

Vaqui la miéu... Senor Don Ramire el Barcas,
E vous, la senora sa fremo, atou signas.

(An pas pulèu fini de signa que Cascareleto parèis sus la pouerto.)

SCENO XXI

**CASCARELETO, PETOURO, MÈSTE PIARRE,
CHICHOURLLO, CACAMBÒ.**

CASCARELETO
sus la pouerto

Avès panca fini?

CACAMBÒ
fa l'estouna

Qu'es acò?

MÈSTE PIARRE
candit

Que vòu dire?

CASCARELETO
riant

Que vous an engana e qu'aro anan bèn rire.

MÈSTE PIARRE
derrabo lou velet que tapavo

Chichourlo!... E l'Espagnòu?

Chichourlo.

PETOURO
se desmasco

Petouro!...

MÈSTE PIARRE, *s'empourtant*

Lei de Diéu!

Sara pas di qu'eici vous sias juga de iéu.

CACAMBÒ
lou prèn pèr lou bras, (1)

Quand voulès teni l'ase escarta de la ribo
Vaqui, moun paure vièi, ço que souvènt arribo;
Fa peta lou licòu e fuso coum un lam.

(1) Petouro, Chichourlo, Cascarelèto, Mèste Piarre, Cacambò.

CHICHOURLLO

Pèr tròu quicha l'anguielo esquiho dins lei man.

MÈSTE PIARRE

Un ancian loup de mar coumo iéu, sènso esglàri
Laissariè passa 'cò!... Veici lou coumissàri.

(Lou Coumissàri arribo de la senèco.)

SCENO XXII

LEI MEME, LOU COUMISSÀRI (2)

(2) Lou Coumissàri, Mèste Piarre e leis autre au founs.

LOU COUMISSÀRI

Maître Pierre, salut!

MÈSTE PIARRE

Arribas à prepaus;
Coumo un marri fusiéu partiéu de moun repaus,
Arribavo un malur dins aquesto carriero,
Sènso vous.

LOU COUMISSÀRI

*Aujourd'hui nous fêtons de Molière,
Maître, pour la deux cent cinquante-unième fois,
La naissance.*

MÈSTE PIARRE

Aquéu gus!

LOU COUMISSÀRI

Avec plaisir, je vois

Que vous y prenez part...

MÈSTE PIARRE

Mi raubo...

LOU COUMISSÀRI

Et que la pièce...

Que nous allons jouer...

MÈSTE PIARRE

Voui! juègo de ma nièço...

LOU COUMISSÀRI

Sera de votre goût. Vous êtes amateur...

MÈSTE PIARRE

Ça ne l'empêche pas qu'il est un séducteur...

LOU COUMISSÀRI

Et vous applaudirez, en cette circonstance...

MÈSTE PIARRE

Si vous le peçuguez, aploudissi d'avanço.

LOU COUMISSÀRI

Les vers et le sujet.

MÈSTE PIARRE

Ouh! digas lou marrias!

LOU COUMISSÀRI

Un peu d'aide...

MÈSTE PIARRE

Sabiéu bèn que m'ajudarias.

LOU COUMISSÀRI

Molière était venu de Marseille à Masargue.

MÈSTE PIARRE

Mai li revendra plus, lou gusas, à la cargo.

LOU COUMISSÀRI

Que me dites-vous là?

MÈSTE PIARRE

Que li revendra plus.

LOU COUMISSÀRI

Je le crois; il est mort!

MÈSTE PIARRE

li mountrant Petouro

Coumo! es mouert, aquéu gus?

LOU COUMISSÀRI

Mais où donc avez-vous la tête, Maître Pierre?

MÈSTE PIARRE

Vous parlavi d'aquéu...

LOU COUMISSÀRI

Je parlais de Molière!

(Mèste Piarre li viro l'esquino de rabi. — La tèlo dóu founs se drèisso e laisso vèire l'estatuo de Moliero. — L'apouteoso coumenço.)

Marsiho, lou 18 de desembre 1872.

FIN

© CIEL d'Oc – Abriéu 2010